

KOORDINACE ZAPOJENÍ ČESKÝCH SPOTŘEBITELŮ V ISO COPOLCO S PŘÍHLÉDNUTÍM K EVROPSKÉ NORMALIZACI PRO ROK 2022

Dílní aktivita

Nástin mediálního plánu zviditelňování témat TN se zaměřením na spotřebitele a MSP na roky 2023 a 2024**TÉMATATA TECHNICKÉ NORMALIZACE 2023 - 2024**

Ve výstupu zpracovaném dle zakázky pro ČAS je proveden je proveden prioritních témat technické normalizace¹ souhrn s cílem jejich systematického zviditelňování se zaměřením na spotřebitele a malého a středního podnikání (MSP) na roky 2023 a 2024.

Východiskem byly analytické výstupy realizované Kabinetem na základě zakázky České agentury pro standardizaci (dále též ČAS) v roce 2021. Jednalo se o vyhodnocení priorit prací ISO COPOLCO (Výbor ISO pro spotřebitelské politiky) a analýzy strategií do roku 2030 pro ISO a pro CEN/CENELEC.

Doporučení pro roky 2023-24 jsou součástí šířeji rozpracovaného úkolu, který zahrnuje zviditelnění některých témat již v roce 2022. Ta zahrnují nový vývoj ohledně univerzálních nabíjecích souprav pro mobilní zařízení, úlohu norem pro služby a zejména pro oblast služeb cestovního ruchu (turizmu) a konečně normalizaci ve vztahu ke zvláště zranitelným osobám (osoby s omezeným pohybem a orientací). Tato témata jsou tedy v tomto dokumentu, změřeném na roky 2023 a 2024, poněkud potlačena.

Informace níže nabízí závěry výše uvedeného podrobnějšího výstupu, který je majetkem ČAS, a proto ho v plném znění nezveřejňujeme. Připomínáme, že se jedná o doporučení témat ke zviditelnění, a je pouze na Agentuře, a v jakém rozsahu je využije a uchopí.

3. Závěry pro priority ke zviditelňování 2023-24**3.1. Diskuse se zainteresovanými stranami**

Předmětem konzultací a východisek pro mediaplán samotný jsou

- komunikace zainteresovaných stran k existujícím normám a jiným normativním dokumentům za účelem zviditelnění významu ISO norem a technických norem obecně a podpory jejich širšího využívání;
- komunikace zainteresovaných stran k novým oblastem standardizace;
- zpracování marketingového plánu pro zviditelnění norem ISO zavedených do soustavy ČSN a technických norem obecně;
- a samozřejmě konkrétní priority pro prezentaci a zviditelnění.

Cílové skupiny pro komunikaci:

- Zejména MSP, živnostníci, rodinné firmy –
 - o vrcholné orgány,
 - o Programový výbor KaStan
 - o Jiné platformy

¹ Ediční poznámka: v tomto textu volně nahrazujeme výraz technická norma pojmem norma a výraz technická normalizace pojmem normalizace, anebo též standardizace.

- Spotřebitelé
- Ostatní

Tento dokument byl v uvedeném smyslu konzultován s AMSP (generální ředitelka pí Svobodová), včetně zástupce rodinného podnikání p. Petrem Milatou.

3.2. Nástroje a prostředky akcí pro zviditelnění prioritních témat

Samostatným tématem pro diskusi s partnery pro provádění mediaplánu jsou nástroje a prostředky pro prezentace a zviditelnění témat:

- Za důležité považujeme provedení rozsáhlejšího průzkumu prostřednictvím profesionální nezávislé agentury k vybrané oblasti (oblastem) normalizace s cílem ověření v cílových skupinách úroveň povědomí o důležitosti norem, např. (předběžně) –
 - o kde hledají nejčastěji potřebné informace v případě potřeby,
 - o jaké jsou bariéry pro lepší informovanost (dostupnost, cena, srozumitelnost),
 - o vnímání problému častých změn norem,
 - o vnímání problému malé flexibility tvorby norem, aj.

Prezentace výsledků na tiskové konferenci, následné mediální šíření.

Průzkum by se měl po 2-3 letech vedených kampaní opakovat a tímto základě vyhodnotit změny ve společnosti ohledně vnímání a povědomí o technických normách.

V dalším programově uvádíme spíše „levnější“ formáty zviditelnění -

- diskusní kulaté stoly
- konference
- elektronické šíření informací,
- tiskoviny (letáky, publikace)
- tiskové zprávy, tiskové briefinky

Masivní medializace výstupů:

Je třeba připomenout, či i zdůraznit dvojí podstatu akcí na zviditelnění předjímanou v tomto dokumentu. Prvotní záměr je posilování komunikace a povědomí uvnitř „technické veřejnosti“, tedy mezi zainteresovanými stranami. Druhou stranou mince je zaměření na komunikaci se širší veřejností – se spotřebiteli.

Výstupy, které budou připravovány pro média, musí pro ně zajímavé. Lze tedy předjímat i nákladnější formáty a nástroje pro zviditelnění, např. videa (edukační seriál), podcasty apod., příp. průvodcem známá osobnost. V rámci konzultací s představiteli MSP byl komunikován postoj, že lidé jsou zahlceni informacemi, nechtějí číst, upřednostňují video či audio formáty využitelné při jízdě autem, při sportu, při relaxaci...); proto je nutnost zpřístupnění info elektronicky a možnost kvalitního prohlížení např. na mobilu!

3.3. Priority pro zviditelnění

Průzkum trhu

- Provedení rozsáhlejšího průzkumu prostřednictvím profesionální agentury k některé oblasti normalizace (viz níže); cílem je ověření v cílových skupinách – spotřebitelé a MSP úroveň vědomí a důležitosti norem...; prezentace výsledků na tiskové konferenci, mediální šíření. Konkrétním sektorem průzkumu může být kterákoliv z dále uvedených oblastí. Výběr by měl být proveden v úzké kooperaci spotřebitelů, MSP a ČAS... - s ohledem na posouzení významu oboru, ale i atraktivnosti prezentace výsledků...(podrobněji viz 3.2.)

Obecná bezpečnost výrobků

- Vhodnou formou (kulaté stoly, publikace) přiblížit zainteresovaným stranám výsledek legislativního procesu vývoje nového nařízení o obecné bezpečnosti, změny oproti dosavadní směrnici, proces přijímání a vyhlášení „mandátových“ norem.

Kybernetická bezpečnost, umělá inteligence

Harmonizace požadavků na rádiová zařízení

Akt o umělé inteligenci

- Sledování a podpora účasti na přípravě žádosti na vypracování evropských harmonizovaných norem k implementaci směrnice o rádiových zařízeních.
- Vydání publikace k dalšímu zviditelní tématu univerzálních nabíječek pro mobilní zařízení, její distribuce.
- Vhodnou formou přiblížit zainteresovaným stranám legislativní vývoj Aktu o kybernetické odolnosti a předpokládaného předmětu budoucích harmonizovaných norem.
- Diskusní fóra se zainteresovanými stranami k tématům harmonizace a standardizace technických specifikací pro umělou inteligenci (AI), s cílem většího zapojení stran do vývoje předpisů i norem a posléze do jejich používání.
- Vhodnou formou přiblížit spotřebitelům a malým a drobným podnikatelům přínosy standardizace v oblastech AI.

Udržitelné prostředí, ekodesign, cirkulární ekonomika ...

Balíček oběhového hospodářství, efektivita využívaných zdrojů

Udržitelnost a služby

Udržitelnost ve stavebnictví – standardizace

- Zviditelnění výsledků standardizace ve vztahu k bezpečnosti baterií v co nejširším spektru jejich použití a udržitelnosti prostředí (odpady).
- Kulatý stůl k diskuzi mezi zainteresovanými stranami ohledně nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků (ESPR), předpoklady využití standardizace. Pravděpodobně bude vhodné členit na více akcí dle sektorů (stavební výrobky).
- Podle potřeby se zapojit zainteresované strany do vývoje dalšího katalogu norem ekodesignu a zejména tento produkt zviditelnit zainteresovaným stranám – leták/brožura, web, kulatý stůl...
- Kulatý stůl k diskuzi mezi zainteresovanými stranami ohledně praktik greenwashingu (a dále web, leták/tištěná publikace).
- Po analýze uvážit zavedení do soustavy ČSN normu ISO 14020 „Environmentální sdělení a programy pro produkty – Zásady a obecné požadavky“.
- V rámci komunikace (kulaté stoly aj.) by měla být zvláštní pozornost věnována pokynům ISO 82 a 84. Obecné povědomí o pokynech ISO/IEC je nízké a na konkrétních tématech by mělo být posilováno. Po předběžné analýze by mělo být rozhodnuto, zda by nebylo účelné zpracovat podrobnější studie k praktickému využití obou pokynů.

Přístupnost výrobků a služeb

Přístupnost & digitální společnost - normy podle Evropského aktu o přístupnosti

- Zviditelnit konečné znění žádosti na vypracování evropských harmonizovaných norem k implementaci Evropského aktu o přístupnosti a sledování a podpora účasti na vývoji norem v závislosti na zadání žádosti.
- Zviditelnění výsledků standardizace k implementaci Evropského aktu o přístupnosti (2024).
- V rámci komunikace (kulaté stoly aj.) by měla být zvláštní pozornost věnována pokynu ISO/IEC 71. Obecné povědomí o pokynech ISO /IEC je nízké a na konkrétních tématech by mělo být posilováno. Po předběžné analýze by mělo být rozhodnuto, zda by nebylo účelné zpracovat podrobnější studii k praktickému využití tohoto pokynu.

Elektrické spotřebiče, strojní zařízení, domácí spotřebiče

- Zviditelnění výsledků standardizace k implementaci evropských předpisů pro elektrické spotřebiče, strojní zařízení, domácí spotřebiče, zahradní techniku atp.

Výrobky a služby – bezpečnost dětí

Hračky

Potřeby pro péči o děti a dětský nábytek

Dětské hřiště, sportoviště a rekreační zařízení

Horizontální problémy

- Zviditelnění výsledků standardizace ve vztahu k bezpečnosti výrobků pro děti, anebo výrobků, se kterými děti přicházejí do kontaktu atp.
- Oba pokyny ISO/IEC (50 a 51) by měly být využity ke zviditelnění tématu a úlohy pokynů ISO/IEC obecně.

Chemické látky

- Téma je nesmírně komplexní. Vyžaduje rozsáhlou kampaň pro zviditelnění jednotlivých oblastí, kterých se týká. Doporučuje se k další diskusi zainteresovaných stran, jak pojmout a v jakém rozsahu...

Mobilita

Bezpečná přeprava dětí

Motorová vozidla

- Informační kampaň pro spotřebitele ke zpřísněnému používání zádržných systémů pro děti v automobilech (podle R129) (např. formou letáku, publikace).
- Zádržné systémy pro přepravu dětí v autobusech – sledování vývoje a podle situace start informační kampaně (pravděpodobně 2024)
- Diskusní fóra se zainteresovanými stranami k tématům standardizace technických specifikací pro pokročilé bezpečnostní funkce v návaznosti na nové technologie v automobilovém průmyslu a dopravě, s cíli posílení informovanosti o tématu i širšího zapojení zainteresovaných stran.

Obecné informace pro spotřebitele v ISO

- Diskusní fóra se zainteresovanými stranami ke spotřebitelským tématům předmětných pokynů ISO a IEC.
